

TWENOT

**TWEEDE
NEDERLANDSE
ORGANISATIE VAN
TANKHOBBYISTEN**

DE TANK

Juni 2010

In dit nummer o.a.:

Standard Beaverettes

**5-tonners van de
Bundeswehr**

**Valentine, to Russia
with love!**

**Canadese Leopards
in Afghanistan**

Wij zijn er voor de tankhobby!

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden. In de rubriek VRAAG & AANBOD kunnen leden niet-commerciële advertenties plaatsen.

Copy voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van iedere oneven maand bij de redactie zijn. Bij aanlevering van copy op discette of per email: Word 6.0 Digitale foto's: tenminste 300 dpi.

REGIOCOORDINATOREN

Noord-West

Jan van Veen

Noord-Oost

Wim Oldenkamp

Midden

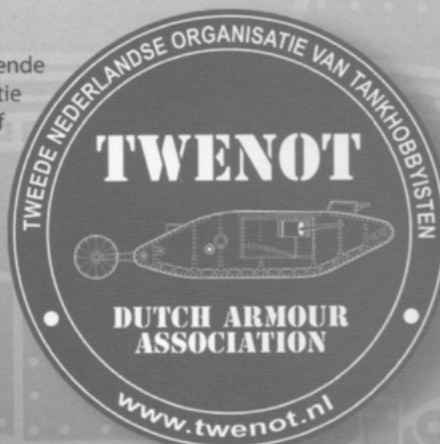
Peter Vierhout

Zuid-West

Johan Bijl

Zuid-Oost

Robert Crombeecke na 19u)

INTERNET

www.twenot.nl

E-MAIL

twenot@twenot.nl

ISSN

1382-8991

ERELEDEN

Rob Evers
Jan van Veen
Bert van der Velden

BESTUUR

Voorzitter

Marc Tempels

Vice-voorzitter

Marcel von Hobe

Secretaris

Jan Willem Stokkers

Penningmeester

Kees Blijleven

Lid

Johan Bijl
Rob Linssen

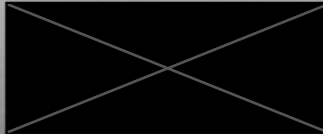
SECRETARIAAT

Jan Willem Stokkers

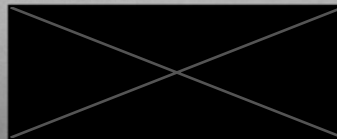

REDACTIE

Kees Blijleven

Jan van Veen

FOTO'S OMSLAG

Kleine foto: YP408, Veteranendag, Malieveld Den Haag, 2009
(foto: Marinus Buiten)

OPMAAK KLEURPAGINA'S

Marcel von Hobe
www.time-code.nl

Grote foto: Type 74 tanks van de Japanse Zelfverdedigingstrijdkrachten (foto eigen archief)

CONTRIBUTIE

Per kalenderjaar: t/m 18 jr € 11,50; >18 jr € 14,-; buitenland € 27,50
Betaling per bank: 3026112 t.n.v. TWENOT, Heiloo (IBAN: NL71 INGB 0003026112 BIC: INGBNL2A)

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKEL EN/OF AFBEELDINGEN IS TOEGESTAAN NA (SCHRIFTELIJKE) TOESTEMMING VAN DE REDACTIE.

DE REDACTIE IS NIET AANSPRAKELIJK VOOR EVENTUELE ONJUISTHEDEN OF OMISSIES IN DE TANK EN IS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE AAN HAAR GELEVERDE KOPIJ. ZIJ BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR INGEZONDEN STUKKEN ZONDER OPGAVE VAN REDENEN TE WEIGEREN, IN TE KORTEN OF INHOUDELIJK TE WIJZIGEN.

Op het moment dat ik dit schrijf is het nog niet zover, maar als u dit leest wel; de 2^e ledenbijeenkomst van 2010 in Overloon is alweer voorbij. In de volgende TANK volgt hiervan een verslag; vanwege een wel verdiende vakantie van de redactie is de copydatum vervroegd en is publicatie in dit nummer niet meer mogelijk.

In Overloon heb ik de aldaar aanwezige leden een mededeling gedaan over de viering van ons 35 jarig bestaan in 2011. In 2001 en vervolgens in 2006 hebben we ons 25, resp. 30 jarig bestaan gevierd in het Mercure Hotel in Bunnink. Omdat in 2006 de kosten voor het huren van de ruimtes al aan de hoge kant waren en we voor 2011 wel eens iets anders wilden, zijn we opzoek gegaan naar een nieuwe locatie. Deze hebben we gevonden in het museum te Overloon. Na overleg met de directie van het museum, begin dit jaar, was deze bereid om op zondag **15 mei 2011** het **volledige** museum aan ons ter beschikking te stellen voor de viering van ons 35 jarig bestaan!

Hiervoor zijn wij vooral dank verschuldigd aan de heer Eric van der Dunnen, de directeur van het museum die enthousiast met ons mee heeft gedacht.

Inmiddels is het organiseren van de dag zelf al begonnen en worden handelaren en clubs binnenkort benaderd voor hun deelname. Verdere informatie zal te zijner tijd in DE TANK verschijnen, maar zet de datum alvast rood omcirkeld in uw agenda:

zondag 15 mei 2011: TWENOT 35 jaar!

(eventueel weer in combinatie met de militaria-beurs).

Uw voorzitter,

Marc Tempels

TWEDE NEDERLANDSE ORGANISATIE VAN TANKHOBBYISTEN
DUTCH ARMOUR ASSOCIATION (DAA)

TWENOT 35

JAAR
YEARS
JAHRE
ANS

LIBERTY PARK
HET GROOTSTE WOERD- EN VERLESTERIJEN- MARKT- MUSEUM

Zondag 15 mei 2011 in het Marshall Museum te Overloon

AGENDA

19 juni	Regiodag Noordwest, Velsen-Noord
3 juli	Regiobijeenkomst Noordoost, Ureterp
8 + 9 augustus	Wings & Wheels, Ussel, België
4 september	Regiobijeenkomst Noordoost, Ureterp
12 september	KMK Scale World, Mol, België
9 oktober	Regiobijeenkomst Noordoost, Ureterp
17 oktober	Scale Model Challenge 2010, Eindhoven
21 november	3 ^e TWENOT ledenbijeenkomst
27 november	Regiobijeenkomst Noordoost, Ureterp
30 november	Euro Scale Modelling, Businesscentre, Nieuwegein
2011	
15 mei	35 jaar TWENOT, Overloon

AIRBRUSH

SERVICES ALMERE

Wij leveren alle airbrushmaterialen voor o.a.: Grafische toepassingen, modelbouw, nail-art, airbrush-tattoo's, face-make up, body-art en vele andere creatieve mogelijkheden. Zowel voor de beginnende- en gevorderde amateur als voor de veeleisende professional.

Alle airbrushmaterialen zijn op voorraad in onze winkel. U kunt ook eenvoudig via onze online-shop bestellen. Tevens vindt u ons op diverse grote modelbouwbeurzen in Nederland en België. Kijk op www.airbrush-services-almere.nl voor onze shop en de beursagenda.

Airbrush Services Almere
Operetteweg 26
1323 VA Almere

telefoon/fax 036-5331531
info@airbrush-services-almere.nl
www.airbrush-services-almere.nl

Dé airbrush specialist in Nederland.

Regio Noordwest

Regio Noordwest organiseert op zaterdag 19 juni a.s. een regiodag. Locatie: Mol Plastic Modelbouw, Lijndenweg 6A, 1951 NC Velsen-Noord. Tijdstip: 11.00 tot 16.00 uur.

Wat staat er op het programma:

- Bijpraten
- Modellen bekijken (moeten dus wel worden meege-nomen!)
- Bouwen

En voor diegenen die persé nog wat geld willen uitgeven heeft Jan Willem vast en zeker wel het een en ander staan.

Routebeschrijving: zie www.plasticmodelbouw.nl

Tot 19 juni in Velsen-Noord.

Jan van Veen

Regio Zuidoost

D-Day

De laatste zondag van maart hadden we onze tweede open dag, D-Day georganiseerd. De nieuwe opzet met enkele bouwgroepen en clubs bleek een goede zet te zijn en dit element gaat absoluut de nadruk krijgen bij een volgende editie. Wellicht gaan we het thema workshop ook meer benadrukken, dus zelf meedoen in plaats van alleen maar toekijken. Qua beschikbare ruimte moeten we daardoor wel enkele andere zaken veranderen, maar daar zul je te zijner tijd meer over horen. Al met al was het een gezellige en vooral ook leerzame dag.

De SMF-Tourbus

Terwijl ik dit stukje schrijf hebben we net Modelforce bij onze vrienden van Moveleo uit België achter de rug en kijken we alweer uit naar de TWENOT meeting in Overloon.

Begin april waren we met een stand op Euro Model Expo in Heiden. Een drukke beurs die zeker een bezoekje waard is. Op Modelforce was SMF ook met een stand aanwezig. Ook hier was de sfeer lekker relaxed en werd er door diverse SMF-ers, evenals in Heiden, het nodige eremetaal in de wacht gesleept. In juni zijn we te gast bij AGMF Düsseldorf. Zij organiseren hun beurs onder de naam: Miniature Challenge. Daarna wordt het aftellen richting september: KMK's Scale World en Euro Militaire natuurlijk.

Scale Model Challenge 2010

Over Challenge gesproken: de voorbereiding voor SMC 2010 is in volle gang. De handel is inmiddels volgeboekt, met enkele nieuwe namen op de lijst. We hebben nu specialisten voor alle populaire schalen militair, dus ook voor 1/48, 1/72 en kleinere schalen. Ook zijn er diverse figuur-specialisten en hebben we handelaren met gereedschappen, penselen, verf en andere spullen die je als modelbouwer nodig hebt. Veel handelaren hebben grote stands genomen dan voorheen, dus je kunt er vanuit gaan dat er flink uitgepakt gaat worden, letterlijk en figuurlijk. Om kort te gaan, op SMC vind je alles wat je nodig hebt of nodig denkt te hebben.

De inschrijvingen van de diverse clubs uit binnen- en buitenland komen ook op gang. We zullen dit jaar waarschijnlijk mensen moeten teleurstellen. De beschikbare ruimte is niet groter geworden en aangezien we zoveel mogelijk clubs de mogelijkheid willen geven om met een clubstand aanwezig te zijn, is er ook een maximum aantal meters per club beschikbaar. Zoals altijd zijn alle bouw-groepen van TWENOT van harte welkom om zich met een eigen stand te presenteren. Zorg dat je er bij komt!

Dax Magic Webshop

Dax Magic levert alles van Vallejo en MIG tegen scherpe prijzen:

- Vallejo Model Color
- Vallejo Model Air
- Vallejo Game Color
- Vallejo Panzer Aces
- Vallejo Train Colors
- MIG pigmenten
- MIG washes & filters
- MIG 502 Abteilung olieverb
- MIG DVD's
- en nog diverse andere producten van Vallejo en MIG

Ook zijn wij regelmatig aanwezig op diverse beurzen in Nederland, België en Duitsland

Dax Magic
H.I. Ambacht
Nederland

webshop: www.vallejo.nl
E-mail : sales@vallejo.nl

VALLEJO.NL

MIGPRODUCTIONS.NL

In de wedstrijd hebben we een nieuwe categorie toegevoegd: Klasse 20, Display. Je stelt 3-6 van je modellen op, liefst een beetje gezellig aangekleed: paar omgekeerde dozen, kek doekje erover, modellen erop en voilà: je hebt een display! Hier kun je dus een selectie uit je modelbouw-oeuvre tentoonstellen. Ook modellen die je al eerder individueel in de wedstrijd had ingebracht. De jury bepaalt aan de hand van de drie sterkste modellen op je display je score op de medailleschaal. Alle spelregels en andere informatie zijn uiteraard op onze website te vinden.

Hadden we al gezegd dat onder de noemer MV nu ook militaire **vaartuigen** vallen? Nee? Bij deze dan. Vanaf 1/72 en grotere schalen. Dus laat ze maar komen, die Schnellboote, Pibers, U-Boote en wat er allemaal nog meer is.

Website SMF

Onze website wordt regelmatig geüpdate met nieuw werk van SMF-ers. Kijk van tijd tot tijd eens in de galleries. Onder History vind je de Hall of Fame, waar de winnaars van de afgelopen edities van SMC staan afgebeeld met het desbetreffende model. En binnenkort maken we een begin met de Step-By-Step's in PDF vorm op de website. Hierbij komen alle aspecten van modelbouw aan de orde.

De bouwavonden

De bouwavond agenda is weer aangepast. We komen voortaan iedere dinsdagavond in de even weken op de kalender bij elkaar. Dat betekent twee extra bouwavonden per jaar! Vanaf dinsdag 4 mei (week 18) is dit van toepassing. Ook hebben we tijdens deze bouwavonden regelmatig demo's of workshops gepland. In de agenda op de website worden deze avonden aangeduid.

Onlangs hadden we Mario Eens uit België te gast. Aangezien hij als absolute topper recht van spreken heeft als het komt op het beoordelen van modellen hebben we hem onze bouwsels laten beoordelen en zijn hints en tips hebben een zeer leerzame avond opgeleverd.

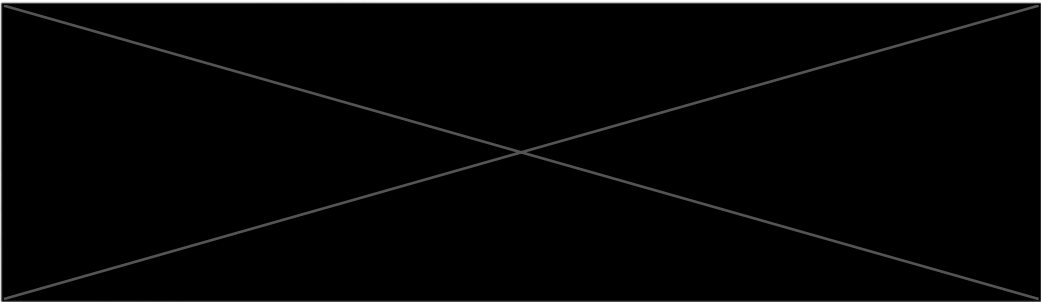
Enkele SMF-ers hebben ondertussen ook al diverse zaken gedemonstreerd en omdat dit concept goed is aangeslagen heeft het een permanent vervolg gekregen.

Meer weten over alle bovenstaande zaken en meer? Ga naar www.scalemodelfactory.nl

Bouw ze !

Robert Crombeecke

NIEUWE LEDEN

<u>NAAM</u>	<u>ADRES</u>	<u>WOONPLAATS</u>	<u>TELEFOON</u>	<u>E-MAIL</u>
B. EGGENHUIS				
A. GERRITS				
P. in 't GROEN				
A. HACKENITZ				
B. PULLES				
F. RIEPSAAME				
M.H.G. van WERSCH				
J. WINIUS				

Welkom bij TWENOT!

NB: Ledenlijsten zijn per email verkrijgbaar. Stuur een mailtje naar Kees Blijleven, email: en hij komt naar je toe.

Adreswijzigingen kunnen het beste aan dit adres worden doorgegeven!!

Attentie: het emailadres van onze secretaris Jan Willem Stokkers is gewijzigd in

Het zal je maar gebeuren. Het is juni 1940. Je bent net terug uit Frankrijk na een maand van zware gevechten, waarin je regiment, het 12th Royal Lancers, behoorlijk van zich af heeft afgebeten. De pantserwagens moesten in de haast worden achtergelaten, maar dat waren Morris CS9's, dus zo'n groot verlies was dat nu ook weer niet. Ze leken nog het meeste op de bestelwagen van de bakker, maar dan een beetje gepantserd. Nu ben je thuis, met de wetenschap dat de Duitsers ieder moment je land binnen kunnen vallen. Je staat dus klaar om het te verdedigen zodra er nieuwe pantserwagens beschikbaar zijn. Dan word je met je regiment naar Poole in Dorset gestuurd, om precies te zijn naar het Lake Camp bij Hamworthy en daar worden de nieuwe "pantserwagens" overhandigd.

De geschiedschrijver van het 12th Royal Lancers beschrijft ze als volgt: "De Beaverette bestond uit het onderstel plus de motor van een Standard 12 pk personenwagen, waarop van staalplaat een opbouw was gemaakt, echter zonder toren. De voorkant en de zijkan-ten van de cabine waren aan de binnenkant versterkt met acht centimeter dikke eiken planken als extra bescher-ming tegen het vuur van handvuurwapens. In de bovenrand van de planken waren op verschillende plaat-sen verticale gaten geboord waarin de stalen pin paste die de wapenmonteurs van het regiment onderaan de bren mitrailleurs hadden gelast en die de bewapening van de voertuigen vormden. Enkele voertuigen hadden een nr.11 radioset, die door het regiment zelf was geïnstalleerd".

Niet echt een tank. De twee mannen van het 9^e Royal Tank Regiment staan er dan ook wat gereserveerd bij te kijken.

De Beaverette was re- delijk snel, behoorlijk gevaarlijk voor zijn in- zittenden (de bestuurder had door zijn luikje van 25 bij 8 centimeter maar

weinig zicht) en sterk inferieur aan zelfs de Morris CS9, die het uiteindelijk in Frankrijk nog niet zo gek had ge- daan. Het waren echter uitzonderlijke tijden. Iedereen begreep dat de voertuigen absoluut ongeschikt waren voor de taken waarvoor ze bedoeld waren. Wat hadden ze kunnen bereiken tegen de Duitse pantserdivisies die net binnen een maand heel West Europa hadden versla- gen? Maar ze getuigden wel van een onverzettelijk optimisme. De naam "Beaverette" was ontleend aan Lord Beaverbrook, ook wel bekend als de "Beaver". Deze Ca- nadese krantenmagnaat was in 1940 door Churchill aangesteld als minister voor vliegtuigproductie. Hij voerde deze taak met verve uit en heeft de Beaverettes naar het schijnt in mei / juni 1940, toen de dreiging van Duitse luchtlandingen in Engeland aanzienlijk was, persoonlijk besteld voor de bewaking van vliegtuigfabrieken en de vliegvelden van de RAF.

De ontwikkeling

In het boek Armoured Cars of the RAF van R.J.Peters is te lezen dat de Beaverette Mk.I razendsnel is ontworpen

en in productie geno- en. Het noemt een Mr. N.Fields van de

Triumph Motor Co., die deel uitmaakte van het ontwerp-team en er destijds het volgende over heeft geschreven: "Het is een feit dat het eerste prototype was gebouwd op een civiel onderstel dat "geleend" was van het Service Department, waar een auto (een 1938/39 14B) in reparatie was. Het complete voertuig, van de eerste specificatie tot en met goedgekeurd, werd in vier dagen en nachten ontworpen, gebouwd, getest en afgeleverd aan het War Office. De meesten van ons hebben in die vier dagen één nacht slaap gehad".

Dat betrof dan de Beaverette Mk.I. De Beaverette Mk.III, die vanaf eind 1940 (?) werd gebouwd en ook wel "Beaverbug" werd genoemd, was een wat beter uitgewerkt model en, zoals Mr. Fielders laconiek opmerkte, "het resultaat van tien dagen en nachten, maar toen hadden de meeste van ons wat meer gelegenheid om te slapen".

Het precieze aantal gebouwde Beaverettes is niet te achterhalen. Sommige bronnen noemen een aantal van ca 2800, de vier types bij elkaar, maar de in de bibliotheek van het Tank Museum in Bovington nog aanwezige contractkaarten verantwoorden er maar 1395. Nu ontbreekt er in ieder geval één kaart (misschien meerdere), maar het is onwaarschijnlijk dat die betrekking zou hebben op 1405 voertuigen.

De eerste contractkaart vertelt wel iets over de naam. Onder het hoofd "Omschrijving voertuig" staat geschreven: "Armoured light cars, Ironside", maar dat is doorgehaald en daaronder staat: "cars, 4 wheel, light reconnaissance, standard". "Reconnaissance" is echter ook doorgehaald en vervangen door "armoured". Daar achter staat in hetzelfde handschrift: "Beaverettes". Waar zou dat op kunnen duiden? Eerst de naam Ironside, die ook was toegekend aan de Humber "nood-pantserwagens" die in dezelfde tijd werden gebouwd. De naam refereert aan Generaal Sir Edmund Ironside, die in 1940 bevelhebber was van de Home Forces en in die hoedanigheid verantwoordelijk was voor de

verdediging van het grondgebied van het Verenigd Koninkrijk. Dit doet veronderstellen dat het voertuig waar het hier over gaat in eerste instantie was bedoeld voor gebruik door het leger, evenals de Humbers, maar dat toen er méér werden besteld voor gebruik door de MAP (Ministry for Aircraft Production), de naam "Beaverette" werd gekozen om ze te onderscheiden van de Humbers.

Beaverette Mk.I

Van het eerste type, de "Car, 4x2, Light Reconnaissance, Standard Mk.I, Beaverette I" (bij de RAF bekend als "Car, Armoured, Light, Standard Type C, Beaverette I"), zijn er maar een stuk of 30 gebouwd. Het chassis was van de Standard Flying Fourteen. Deze had een vier cilinder zijklepmotor met een inhoud van 1776 cc en een vermogen van 45 pk. Hij was gekoppeld aan een vier versnellingsbak en gaf de Beaverette een topsnelheid van 35 mijl per uur. Het hele voertuig woog ongeveer 2 ton. De "pantsering" was in feite niet meer dan staalplaat van 10 mm, waar de motorkap, de achterkant en de verhoogde voorkant en zijanten van de cabine van waren gemaakt. De voorspatborden waren die van het Standard onderstel. De cabine had aan de binnenkant nog een extra "bekleding" van eiken planken, om de pantsering wat meer "body" te geven. In de voorkant van de cabine zat een verticale sleuf voor de bewapening. Vaak was dit een bren mitrailleur, maar er werden ook Lewis mitrailleurs en Boys antitank geweren gebruikt. Er was net genoeg ruimte de voor drie bemanningsleden, waarvan er één het boordwapen bediende. In de voertuigen met een radio was maar ruimte voor twee man.

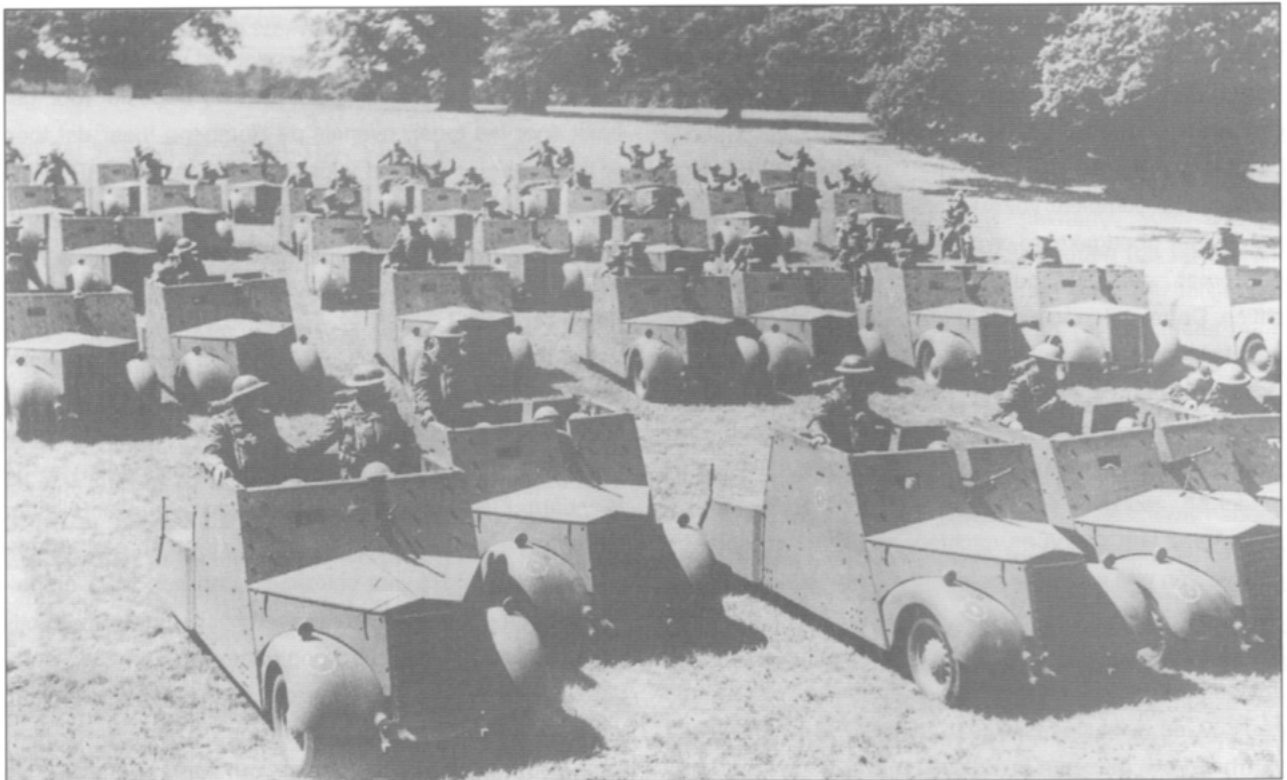
Beaverette Mk.II

Bij de Beaverette Mk.II, waarvan er volgens de eerder genoemde contractkaarten in ieder geval 429 zijn gebouwd, was ook de achterkant van de cabine beschermd. Aan de voorkant was het verschil te zien aan de bescherming van de radiator, die bij de Mk.I bestond uit verticale stalen strips en bij de Mk.II uit horizontale.

De Beaverettes Mk.I en II werden gebruikt door het leger en door de RAF, dat ze inzette voor de bewaking van vliegtuigfabrieken en vliegvelden. Toen de bewaking van vliegtuigfabrieken door het leger werd overgenomen, gingen ook de betreffende Beaverettes over naar het leger.

Het interieur van de Beaverette Mk.II. De bren staat op een standaard voor luchtdoelen, maar hij kan ook geplaatst worden in de gaten in de bovenkant van de eiken binnenbekleding. De twee bemanningsleden hebben niet veel bewegingsruimte.

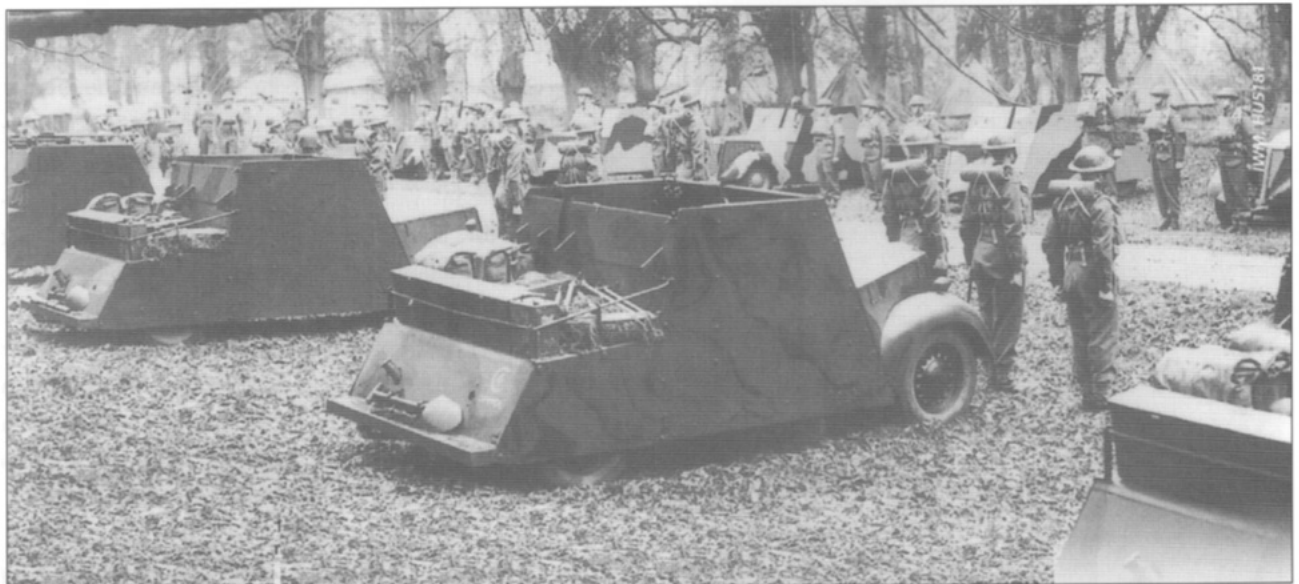

Beaverettes Mk.II bij de vleet. Ieder voertuig heeft maar liefst drie bemanningsleden.

De 12th Lancers gebruikten hun Beaverettes I en II tot april 1941, waarna ze werden uitgerust met nieuwe en modernere voertuigen. Dit gebeurde uiteraard ook met andere legeronderdelen en de Beaverettes werden hierdoor van lieverlee overgeheveld naar het nieuw opgerichte Reconnaissance Corps. Toen hiervoor ook voldoende nieuw materieel beschikbaar kwam, gingen de Beaverettes naar de Home Guard.

Beaverette Mk.III

De laatste 50 voertuigen van de eerste opdracht waren van een geheel nieuw ontwerp, aangeduid als de Beaverette Mk.III en soms ook wel als "Beaverbug". De romp bestond geheel uit echte, hoewel dunne, pantserplaten. In de vlakke frontplaat zat een aantal schuin geplaatste strips als bescherming van de radiator. In de bovenkant van de motorkap waren vier scharnierende luiken gemaakt voor toegang tot de motor en het luchtfilter.

Een interessante foto van de achterkant van de Beaverette Mk.II, met het bagagerek. De voertuigen zijn in een camouflagepatroon geschilderd.

De cabine was geheel omsloten. In de voorplaat zaten twee naar boven scharnierende luikjes voor het zicht naar buiten. Ook in de zijwanden en de achterwand zaten dergelijke luikjes. De achterwielen waren afgedekt met

gemakkelijk afneembare platen, zodat er zonder al teveel moeite bijvoorbeeld een wiel kon worden verwisseld.

Boven op de cabine stond een kleine mitrailleurtoeren, die wel iets had van een omgekeerde bakpan. De schutter kon de toren draaien door zich met zijn voeten op de vloer af te zetten. Een interessant punt van de Mk.III was dat hij voor een groot deel was gelast, iets wat in die tijd nog vrij zeldzaam was bij Britse voertuigen. Bij Sommige Mk.III voertuigen was de toren van boven open en liepen de zijkanten naar voren schuin

af. Dit type toren bevatte een van die merkwaardig uitziende mitrailleuraffuiten, bedacht door uitvinders zoals Lakeman en Motely, met allerlei veren die bedoeld waren om het gewicht van de mitrailleur(s) te compenseren. In dit geval waren dat een paar gestripte lewis of vickers lichte mitrailleurs die de kleine voertuigen een bescheiden luchtafweercapaciteit gaven.

Beaverette Mk.IV

De laatste serie, gebouwd onder contract V5198, betrof 885 voertuigen, aangeduid als Beaverette Mk.IV. Dit contract, gedateerd 22 april 1942, geeft tevens de prijs per voertuig aan: 356 pond, een bedrag waarvoor je tegen-

woordig amper een behoorlijke fiets kunt kopen. Bij de Mk.IV was de onderste helft van de voorplaat naar voren geplaatst, zodat er iets meer ruimte in de cabine ontstond. Van de bovenste helft was het linker gedeelte in een V-vorm gezet. In elke "poot" van deze V zat een kijkopening, zodat de mogelijkheden om van binnen naar buiten te kijken redelijk waren verbeterd. Het gewicht was met ongeveer een halve ton toegenomen.

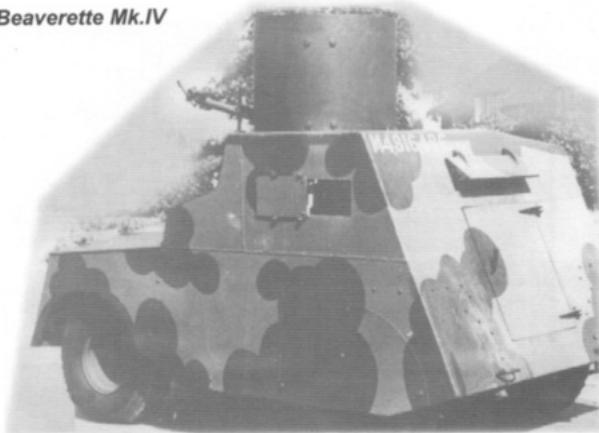
De vergelijking is niet helemaal eerlijk, maar in dit stadium van de oorlog waren de Duitsers druk bezig met de bouw van de prototypes van hun roemruchte Tiger tank!

Een Beaverette Mk.III bewaakt een kruispunt in Hastings

Het is niet erg duidelijk waarvoor deze laatste voertuigen zijn gebruikt. Ze zijn nogal eens te zien op foto's van munitiefabrieken waar ze kennelijk voor bewakingstaken worden gebruikt.

Beaverette Mk.IV

In 1943 is een aantal Mk.III en Mk.IV Beaverettes aan het Ierse leger geleverd. Omdat de Ieren het een veel te nauw en bekrompen voertuig vonden, brandden ze het dak en de toren eraf en veranderden hem op deze manier in een open verkenningswagen. Het is verbazingwekkend dat de laatste exemplaren pas in 1965 buiten dienst werden gesteld. Dat was al ruim in het tijdperk van de intercontinentale raketten en de atoomonderzeeërs!

Een Ierse Mk.IV

Bewaarde gebleven voertuigen

Er zijn maar na de oorlog maar weinig Beaverettes overgebleven. Van de Mk.I en II is er geen enkele bekend. De Cobbaton Combat Collection, Chittlehampton, Umberleigh, North Devon, UK en het RAF Museum hebben een Mk.III en het Museum Bevrijdende Vleugels in Best heeft een Mk.IV

De foto bovenaan de volgende kolom stond ooit in Wheels & Tracks (fotograaf W. Sas). De tekst bij de foto meldde dat deze Beaverette was ontdekt in een oud militair fort in Nederland. Afgaande op de tekst op de rechter zijkant is dit het voertuig dat in de verzameling van Bevrij-

dende Vleugels is opgenomen. De tekst op dat voertuig luidt: VERK. WAGEN BEWAPENING: 2 MITR. BREN

Modelbouw

Er is in schaal 1:35 een resin model van IMA (International Models Asia) beschikbaar. Het is een Beaverette Mk.II, maar de doos bevat ook onderdelen voor een Mk.I. Er werd in Military Modelling VI.37 No.10 positief over geschreven. IMA wordt in Nederland geleverd door MST. Er kan natuurlijk ook worden gescatchbuild. In het april 1992 nummer van het al lang niet meer bestaande blad Military Modeller stond een artikel van Duane J. Pfister die een model van een Beaverette Mk.II had gebouwd op basis van een 1:32 Lindberg model van 1936 Ford Roadster. Heel af en toe duiken deze doosjes nog wel eens op. Van de Mk.III en de Mk.IV zijn voor zover mij bekend geen modellen beschikbaar, dus die moeten helemaal worden gescratcht. Omdat ze bijna helemaal van rechte platen waren gemaakt, is dit wel te doen.

Bronnen:

- The Beaverettes, David Fletcher, Classic Military Vehicle, okt. 2001
- On the trail of the Beaverettes, Will Ward, Classic Military Vehicle, dec. 2001
- Armoured Cars of the RAF, R.J. Peters
- Beaverette II, Light Armoured Car, Duane J. Pfister, Military Modeller, apr. 1992
- Build a Beaverbug, Military Modelling, datum onbekend
- Standard Beaverette, Military Machines International, apr. 2008
- The ugly, ugly Beaverbug, Duane J. Pfister, Military Modeller, sept. 1993

In TWENOT's TANK verleden was er ooit een Scratchwriter. De onvolprezen Roel van Essen gaf onder dit pseudoniem zijn kijk op de modelbouw en deed dit op een leuke, soms confronterende manier, vol zelfspot ook. Hij beseftte als geen ander dat veel van zijn constateringingen ook hemzelf betroffen. Als je dat door had was het alleen maar leuker.

Het was toen een andere tijd De commercie was nog niet zo belangrijk als tegenwoordig. Chippen betekende dat je zat te snacken tijdens het bouwen, filters had je omdat je geen shag rookte, pigment kwam van krijtjes, inlijnen heette nog gewoon een wash, MIG maakte leuke geïnspireerde diorama's met Tigers on ice en Panthers in het water, Aztek maakte de beste luchtkwast, Verlinden was voor velen nog dé man en Warriors en Jaguar figuren waren toch wel de mooiste die er waren. De *must have kits* waren Tamiya's Marder, Famo en Dragon Wagon, die je vaak gewoon kocht in de winkel, de nieuwe 11 van AFV was een heel mooie halftrack en voor de Tiger en Sherman werden kleine vermogens uitgegeven aan aftermarket om die ene versie te maken die toch nooit als kit zouden verschijnen.

Internet was groot geworden. Veel nieuwe leden waren door het forum binnengekomen, (3 versies geleden) onder de strenge leiding van Rob Plas. ML onder leiding van Andrew Dextras was de *place to be*, waar de incrowd een beetje zat neer te kijken op alles wat nieuw was en het plaatsen van je model in hun gallery was voor velen een hoogtepunt. Marijn van Gils had zijn naam gemaakt met z'n diorama's en dacht dat het misschien wel leuk zou zijn om een clubje te beginnen met blauwe bloesjes; de Gentle Giants, oftewel de gebroeders Warrink waren nog zoekende; als Meneer Zaloga sprak zweeg iedereen. Band of Brothers was nog een citaat van Shakespeare en Shepard Paine was een autoriteit als het ging om diorama's maken.

Hoe anders is het nu. Veel is veranderd. Ik kan me nog jonge komende leden herinneren zoals Bas Hermsen en Jochem Kleerebezem, die begonnen met kitjes van 3de hands 20 jaar oude toolings en daar het beste van probeerden te maken. Omdat de beurs nog smal was moest je gebruiken wat je had: bladeren van de thee, boomstammetjes uit de tuin en de eerste modellen werden handgeschilderd met Humbroll, of als je anders wou, Model Master. Een airbrush was duur, een goede compressor bijna onhaalbaar, marterharen penselen waren misschien net op te brengen, maar dat betekende wel

dat er iets was om naar uit te kijken, ook al was het maar zoiets simpels als een Jordi Rubio loopje.

De starters van nu beginnen met een Dragon multimedia kit en op z'n minst een Evolution Airbrush met dito compressor. Ook met een iets groter ego dan vroeger. Het moet snel en kritiek wordt moeilijk verdragen, ook al is die vaak opbouwend bedoeld. Wat op internet staat is waar, Wittmann is 'vet cool' en die Florian Geyer figuren zijn dat ook. Baugnez zal wel met D-Day te maken hebben en de geschiedenis wordt ondergeschikt gemaakt aan het plaatje dat men voor ogen had, want alleen zo is het mooi.

Het is geen kritiek, meer een constatering. Mijn generatie (ik ben 45) is zich misschien meer bewust van de donkere kant van de Tweede Wereldoorlog en is niet opgegroeid met multimedia en playstation. Een Commodore 64 en StarWars waren in mijn jeugd het meest vooruitstrevende. Het nadeel is wel het grote aantal uitvallers. Scroll door de oude forums en je ziet veel kometen alweer snel opbranden. Interesse vervaagt, het gezeik over het historisch correcte wordt vaak irritant en belemmerend gevonden, investeren in goede boeken is met internet onzinnig en soms lijken er alleen nog maar Wilder adepten en Mig volgers te bestaan.

90% van de modellen wordt tegenwoordig volgens vast omlijnde regels gebouwd. Er moeten poedertjes van MIG op, je moet chippen, de tracks in de kit deugen nooit, Friul of MK moet dat zijn, elk figuur, zelfs van resin, moet een Hornet hoofdje hebben. De grote fabrikanten denken zich suf om de volgende grote hype te bedenken. Nu is het moduleren en hoewel het zeker voordelen heeft kan een fabrikant hier geen produkt aan verbinden waardoor het in hun ogen het doel voorbij schiet en er ruzie ontstaat op blogs en forums. En zo kan het gebeuren dat een ander potjes verkoopt met jouw naam erop. Egootjes.....

Bij elk model wat je start moet je eerst een foto laten zien met alles wat je gebruikt. Sommigen onder ons zullen je niet serieus nemen als je niet bij een multi media kit ook nog extra PE en Friuls afbeeldt. Dat is belangrijk! Het kind van de rekening is de historische accuratesse. Alles ondergeschikt aan het plaatje en dat zou oké zijn als je Marijn van Gils heet. Zijn Pantherdio bijvoorbeeld is op alle fronten fout. Een ontplofte tank onder een glas inloodraam kan niet, maar het is de kracht van het plaatje wat het bijna kunst maakt. Het overdonderende visuele

aspect zorgt ervoor dat je aan realisme voorbijgaat, maar dat talent is weinigen gegeven.

We eindigen dus met een zee van bijna identieke modellen, keurig voorzien van de goede poedertjes en fixeermiddelen, netjes volgens de regels gefilterd en ingelijnd, maar dood als disco. In de Ardennen FOC las ik reacties als, 'ik maak zus en zo model, het waren er misschien 2, maar 20 kan ook'. Of deze: 'ik maak gewoon deze, of het nu wel of niet klopt'. Allemaal goed en best, maar ik kan me nog FOC 1 herinneren, waar veel punten juist werden gescoord met historische kennis. Sterker nog, het onderscheidde ons als serieuze bouwers van andere sites omdat bij ons de lat hoger lag. Als je in staat bent om twee stukken styreen aan elkaar te lijmen en je verwacht dat iedereen daar hoera van gaat roepen, tsja,, dan weet ik nog wel een andere site waar dat wel gebeurt.

Ik zou voor de nieuwe FOC dus graag een lans breken voor wat meer realiteit, wat meer inzicht ook. Verdiep je in

de periode, lees erover en het kan niet anders of je raakt geïnspireerd door de verhalen van de mensen die de stalen monsters die je bouwt, bevolkten en er vaak hun leven in lieten. Geallieerd of Duits, maakt niet uit, maar je model zal er beter van worden. Je zult je meer betrokken voelen en het belangrijkste, de waardering is groter. Onder de nieuwe leiding van Richard Polderman en orakel Niels Henkemans is er een serieuze vraagbaak waar je veel kunt toetsen. Doe dat dan ook, gebruik de middelen die deze club uniek maken. Het weer gegroeide aantal deelnemers is heel leuk om te zien, de feedback ook. Veel bouwers zie je beter worden, gewoon omdat ze leren dat niet alle kritiek negatief is en het vaak bedoeld is om je model beter te maken.

Dit gaat niet over iedereen, dat mag duidelijk zijn, maar de FOC is bij uitstek een TWENOT aangelegenheid, ooit op de oude forums begonnen als SIG's en langzaam volwassen geworden als FOC. Laten we dit deel van TWENOT dan ook volwassen houden!

Scratchwriter 2

VETERANENDAG 2009, een foto-impressie

Vlnr:

- Jeep NEKAF M38A1
- DAF YB616 (6267)
- PzH2000NL

Foto's: Marinus Buiten

Gebruikte onderdelen:

- ★ Schwere Wehrmacht Schlepper (Revell nr. 3066 - (ex-italeri))
- ★ 2 setjes "Heulende Kuh" (Tamiya nr. 35155)
- ★ sWS tracks (Fruij)
- ★ Mesh wire (Eduard)
- ★ Prikkelraad (Eduard)
- ★ Strooisel/bladeren (VBM)
- ★ Sneeuw (VBM)
- ★ Hitlerjugend figuur (Scale-Line)
- ★ Drakentanden (TS-Modelbouw)
- ★ Dennenbomen (Grey Funnel Line)
- ★ Sokkel (op maat gemaakt door Jade Bases)

De afgelopen maanden ben ik bezig geweest met de bouw van dit diorama. Ik wilde een sWS bouwen en raakte geïnspireerd door een kleurenafbeelding op de zijkant van de doos van een vrachttuitvoering in een tweekleurig camouflageschema. Een in mijn ogen enorm stoer en imposant ogend voertuig. Gaandeweg het project heb ik enkele ingrijpende wijzigingen doorgevoerd die uiteindelijk dit diorama opgeleverd hebben. Ik heb een paar nieuwe technieken toegepast en ik ben, in alle bescheidenheid, heel tevreden over het eindresultaat.

De scène speelt zich af aan het einde van 1944, op het moment dat de Geallieerden aan de grens van Duitsland staan en deze op sommige plaatsen zelfs al zijn gepasseerd. De Duitsers hebben veel vertrouwen in de magische Westwall, een verdedigingslinie die zich uitstrekt van Kleef (bij Nijmegen) tot aan de grens met Zwitserland. De geschiedenis heeft geleerd dat de linie vrij gemakkelijk gepasseerd

werd. Google maar eens op Westwall en er komen zeer boeiende verhalen en foto's over deze voormalige linie op je scherm.

Op de beurs in Lier zag ik de drakentanden van TS-modellbau liggen en die heb ik gekocht met de bedoeling ooit nog eens Westwall scène te bouwen. Ik was eerst van plan om de sWS een Panther of Tiger te laten bevoorraden, maar dat vond ik een te afgezaagd idee. Wat dan wel? Ik kreeg toen de ingeving om een Wurfrahmen / Panzerwerfer 42 op het laaddek van de sWS te plaatsen. Kan dat? Is dat historisch correct?,

hoor ik jullie al vragen. Waarschijnlijk niet, maar het boeit me ook niet zo. Je kunt namelijk ook redeneren dat de sWS gebruikt is om de Wurfrahmen te vervoeren naar de plaats van gebruik. Het is in ieder geval een niet alledaagse combinatie en dat maakt het voor mij een interessant onderwerp.

De sWS

Over de bouw van het voertuig valt niet zo heel veel bijzonders te melden. De kit is vrij eenvoudig en snel in elkaar te zetten en hier en daar is wat aandacht nodig voor gietranden, sinkmarks en andere ongerechtigheden, met name bij de ophanging van de voorwielen. Het is duidelijk te merken dat deze kit al een tijdje mee gaat, maar ik vind hem nog steeds heel acceptabel, hoewel hij natuurlijk inmiddels ruimschoots overtroffen wordt door de kwaliteit van de sWS-kits van Great Wall Hobbies / Lion Roar. Omdat het voertuig in een diorama gebruikt wordt ben ik met de detaillering niet tot het uiterste gegaan (is natuurlijk discutabel), maar ik heb toch wel wat aftermarket artikelen gebruikt. De rupsbanden van de kit voldeden niet meer en die heb ik dan ook vervangen door Friuls met

de bijbehorende aandrijfwielen. Het gaas van de laadkleppen is vervangen door PE-mesh van Eduard, een enorme verbetering ten opzichte van het plastic gaas uit de kit. Tot slot heb ik de breedte-indicatoren op de spatborden vervangen door mooie messing Dragon exemplaren die ik uit een Sd.Kfz. 251 kit heb gepikt. Meer is er niet veranderd, behoudens twee simpele H-profielen die ik gebruikt heb om de Wurfrahmen op de laadvloer te monteren.

Het schilderen

Sinds vorig jaar (workshop van de KMK-ers Staf Sneyers en Pascal Toignon tijdens D-Day bij SMF) gebruik ik een nieuwe methode om mijn modellen te beschilderen. Ik spuit al mijn modellen met Tamiya acrylverf of Gunze Sangyo, verdund met Tamiya Lacquer Thinner (de witte vierkante plastic flacon met de gele dop). Deze verdunner gebruik ik om een hele dunne en mooi gladde laag verf te krijgen en dat is van belang voor het latere weatheren met olieverf. Voor de grotere oppervlakken gebruik ik een Harder & Steinbeck Evolution airbrush. Daar is dus het olijfgroen mee gedaan. De bruine vlekken zijn gemaakt met de Infinity airbrush van hetzelfde merk. Je kunt daar prachtige randen en kleine vlakken mee spuiten, zonder overspray. Natuurlijk heb ik verschillende tinten van dezelfde kleur gebruikt om alvast wat diepte aan te brengen. Dan volgen de highlights op de uitstekende details zoals beugels, kleppen, randen, bouten enz., die ik aanbreng met een veel lichtere Vallejo tint.

De volgende stap is essentieel: het aanbrengen van een hele dunne laag Games Workshop Purity Seal. Deze zijdeglans vernis dient op de eerste plaats als bescherm laag voor de onderliggende basiskleur. Op deze laag kun je perfect de decals aanbrengen. Tot slot maakt deze laag het mogelijk om de olieverf (ik gebruik altijd Rembrandt, verdund met white spirit!) heel gemakkelijk te laten vloeien bij de verdere verwerking (pinwashes, filters, washes, mapping, alles!). Je zou het een keer moeten zien om het te kunnen geloven. Vooral de Van Dyke Brown kleur geeft heel mooie effecten. Ik kan iedereen aanraden deze methode een keer uit te proberen, je kunt er prachtige resultaten mee bereiken.

Dus in een notendop:

- Tamiya acrylverf verdund met Tamiya Lacquer
- Thinner
- Highlights met Vallejo
- Games Workshop Purity Seal
- Rembrandt olieverf, verdund met white spirit

De Friul tracks zijn eerst gegrond met mr. Surfacer 1200 uit een spuitbus en daarna gespoten met een mengsel van zwart en donkerbruine Humbrol. Ik heb ondervonden dat de tracks op deze manier het best beschermd worden. De Friuls willen nog wel eens beschadigen en hun blanke metalen gezicht laten zien door de verflaag heen.

De Wurffrahmen zijn recht uit de doos gebouwd en met een fijne zaag heb ik in de afvuurkratten wat houtstructuur aangebracht. De weathering is gedaan zoals boven omschreven.

De ondergrond

Ook hier heb ik een nieuwe methode toegepast die ik voortaan altijd zal gebruiken. Ik heb deze techniek geleerd van een van mijn SMF-clubgenoten wiens naam ik niet zal noemen omdat Axel nogal gevoelig is voor complimenten....Styrofoam, oftewel het blauwe goud, is de basis van de ondergrond. Het is erg belangrijk om vooraf een goede layout te bedenken. Dat kun je doen door een paar A-4'tjes te pakken en met het model en de belangrijkste elementen (in mijn geval de drakentanden) te schuiven totdat je het idee hebt dat alles goed op zijn plaats staat. Dan gaan we de blauwe styrofoamplaten met een scherp Stanley mes op maat snijden. Ik heb in dit geval als basis een 2 cm dikke plaat gebruikt en 1 cm hoge platen voor de verhoging in het terrein met de drakentanden.

Als je de lagen styrofoam op elkaar gelijmd hebt (houtlijm of niet agressieve hobbylijm) wordt het tijd om het geheel in te kaderen met (Evergreen) plastic plaat. Je krijgt op deze manier een mooie strakke en goed afwerkbare rand van het diorama. Ik gebruik een heel goedkope papiersnijder (GAMMA, dat zeg ik!) om de platen mooi recht af te snijden. Ze worden met hout- of hobbylijm tegen de zijkanten van de styrofoamplaten gelijmd. Maak de randen iets hoger, zodat je het vulmiddel straks goed kunt aanbrengen. Ik spuit de zijkanten met Chaos Black, ook weer van Games Workshop, mooi zwart en zet er nog een laag Purity Seal op van hetzelfde merk.

Het wordt nu tijd om het grondwerk verder aan te brengen en dat doe ik met normale huis, tuin en keuken Alabastine gatenvuller. Met een plamuurmes breng ik een flinke laag aan die ik mooi glad maak door er met een natte spons op te blijven deppen tot hij redelijk glad is en de contouren van de styrofoam volgt. Je kunt er voor kiezen om de Alabastine al met speciale mengkleuren vóór te kleuren, maar dat kan ook bij de volgende stap.

We hebben nu een mooie strakke ondergrond en het is tijd om de toplaag aan te brengen. Ik heb gewone zwarte grond in een bakje geschept en die vermengd met houtlijm, water en een druppeltje afwasmiddel en dat alles tot een papje geroerd. Ook hier kan je eventueel pigmenten of een mengkleur aan toevoegen. Met een grof en breed penseel heb ik dit papje aangebracht op de Alabastine grondlaag. Ik heb de drakentanden in de natte pap gedrukt, evenals de voorwielen, tracks en rijsporen van de SWS.

De drakentanden

Zoals gezegd kwam ik deze dingen tegen op de beurs in Lier bij de stand van TS Modellbau. Ik heb ook een methode ontwikkeld om beton de goede kleur te geven. Beton wordt vaak veel te grijs geschilderd en komt dan niet echt realistisch over. Ik schilder de basis met Vallejo Medium Grey, gevolgd door een wash met Vallejo Buff. Na deze acrylverflagen komt weer de bekende laag Purity Seal. Vervolgens wordt met olie verf een realistische verwerking gemaakt.

Ik gebruik daarvoor wederom Van Dyke Brown, maar ook groene tinten om mos en algenvorming na te bootsen. De paaltjes voor het prikkeldraad zijn stukken sprue die ik heb opgeruwd met de tanden van een fijne modelbouwzaag. Het prikkeldraad is van Eduard.

Ik dacht toen dat ik klaar was, maar ik kreeg nogal wat commentaar van mijn mede-SMF-ers dat het allemaal te clean was. De ondergrond was veel te egaal en het voertuig te schoon. Ze gaven de tip om het geheel met bladeren en sneeuw wat spannender te maken. Ik heb dit ter harte genomen en de ondergrond voorzien van een laagje gevallen blad. Gewoon uit het zakje, afkomstig van VBM. Het fixeren van de bladeren gebeurt met een mengsel van houtlijm, water en een druppeltje afwasmiddel. Op sommige plaatsen heb ik wat sneeuw aangebracht. Ook die is afkomstig van VBM en wordt aangebracht met een klein lepeltje of met een papiertje dat in een tuitje is gevouwen. Fixeren geschiedt wederom met het hierboven genoemde mengsel.

Wel of geen figuurtje?

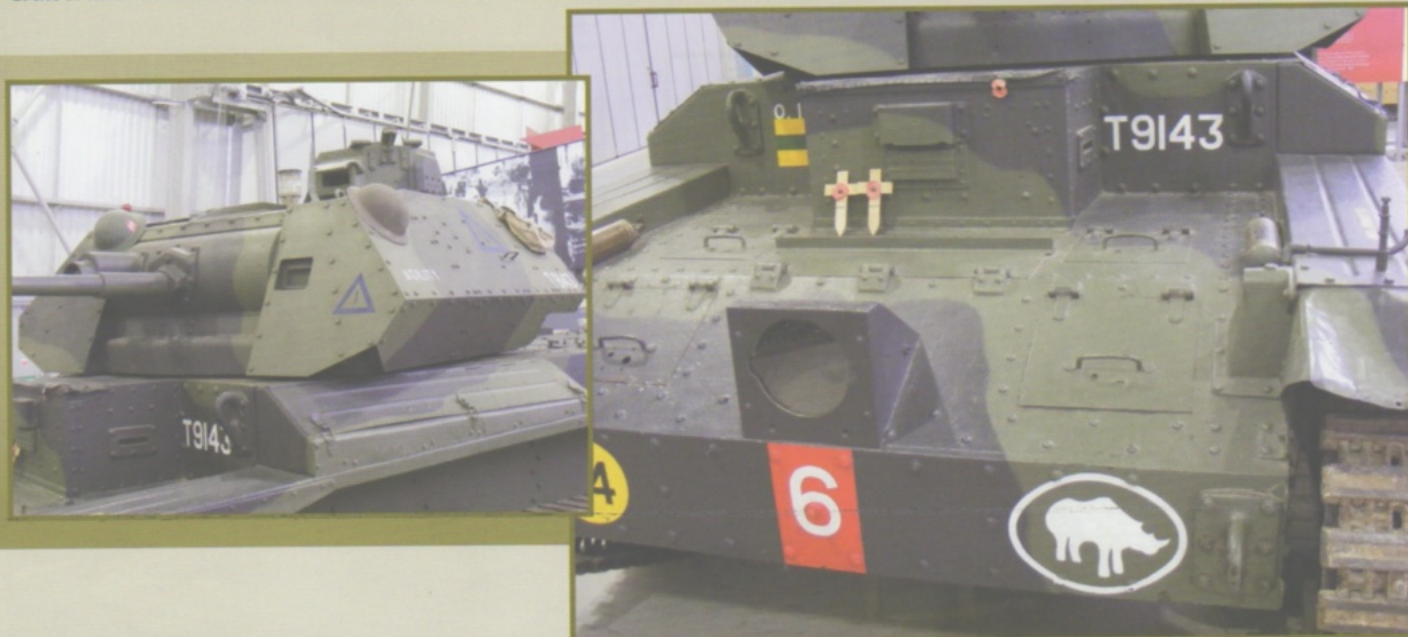
Een figuur brengt een model of een diorama tot leven; zeker als aan de scène iets leuks toevoegt. Het zou voor de hand liggen om bovenop of naast het voertuig een figuur te plaatsen. In deze setting had ik ook voor het weglaten van een figuur kunnen kiezen, het creëren van een verlaten voertuig. Het werd iets anders: een bange, jonge Duitse soldaat die zich achter de onoverwinnelijk geachte Westwall verbergt voor het naderend oorlogsgeweld. En waarom dan niet onder zo'n gepantserd voertuig? Ik heb dit in de titel van het diorama terug laten komen: "Who will find me here?". Een diorama waar ik met veel plezier aan gewerkt heb en dat een mooi plaatsje in mijn vitrinekast gekregen heeft. Ik hoop dat jullie met plezier mijn artikel gelezen hebben en dat je er iets aan hebt.

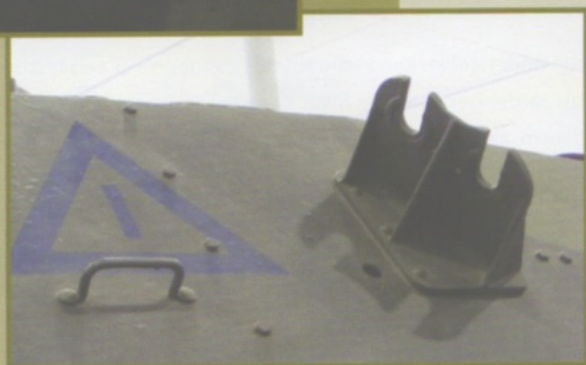

De in 1937 ontworpen Cruisertank A13 was de eerste Britse tank met een Christie onderstel en kan in die zin dus zonder meer een historisch voertuig worden genoemd. Hij is gebouwd in twee uitvoeringen, de Mk.I en de zwaarder gepantserde Mk.II. Deze was vrijwel identiek aan de Mk.I, maar had extra pantsering op de neus en de voorkant van de toren en, in V-vorm, aan de zijkanten van de toren. Dit vormde als het ware een gelaagde pantsering. Een aantal Mk.I voertuigen werd omgebouwd tot dezelfde standaard; de Cruisertank Mk.IV in het Tank Museum in Bovington is er een van.

De aanduiding van deze tanks gaf veel verwarring, want ze werden allemaal A13 genoemd, ongeacht of het Mk.I's of Mk.II's betrof. Hierin werd in 1939 duidelijkheid gebracht door een instructie van het Ministerie van Oorlog waarin de Cruisertank A13.Mk.I werd benoemd tot **Cruisertank Mk.III** en de A13.Mk.II tot **Cruisertank Mk.IV**.

Bij mijn bezoek aan het Tank Museum in Bovington, vorig jaar juli, maakte ik de volgende "walk around" van deze tank.

VIJF NIEUWE BERGINGSVOERTUIGEN VOOR DE KL

Onder de vele voertuigen die het Nederlandse leger in Afghanistan in gebruik heeft zijn ook enkele YBZ 3300 takelwagens, die onder meer worden ingezet voor bergingswerkzaamheden "buiten de poort". Doordat van lieverlee niet alleen het aantal bergingen toenam, maar ook het gewicht van de te bergen voertuigen, ontstond behoefte aan een zwaarder bergingsvoertuig. En niet alleen zwaarder voertuig, maar ook een dat beter bescherming bood tegen bermbommen en het vuur van handvuurwapens.

Er werd, in overleg met DAF, in eerste instantie gedacht aan een YBZ 3300 met pantser, maar dat was niet mogelijk omdat daardoor de vooras zwaar overbelast zou worden. Het gebruik van de 95XF 480 tropco bood voor dit probleem een oplossing, maar voordat de kraan op het tropco chassis kon worden geplaatst moest er heel wat worden aangepast:

- Om de kraan te laten passen moest chassis tussen de cabine en de achteras 45 cm worden verlengd;
- Er moest ruimte worden gemaakt voor de kraanpoten. Hiertoe zijn de ketels verhangen en is er een brandstoftank komen te vervallen;
- De aandrijfjas is verlengd;
- Er is een aparte ophanging gemaakt voor de verticale uitlaat;
- De afsleepinrichting aan de achterkant is verzwakt om het hefvermogen te vergroten;
- Tientallen kleine zaken in leidingloop, electra, e.d

Bij het DAF Research Centrum wordt de eerste 11 ton zware takelopbouw van een YBZ 3300 overgezet op een aangepast chassis van een tropco trekker

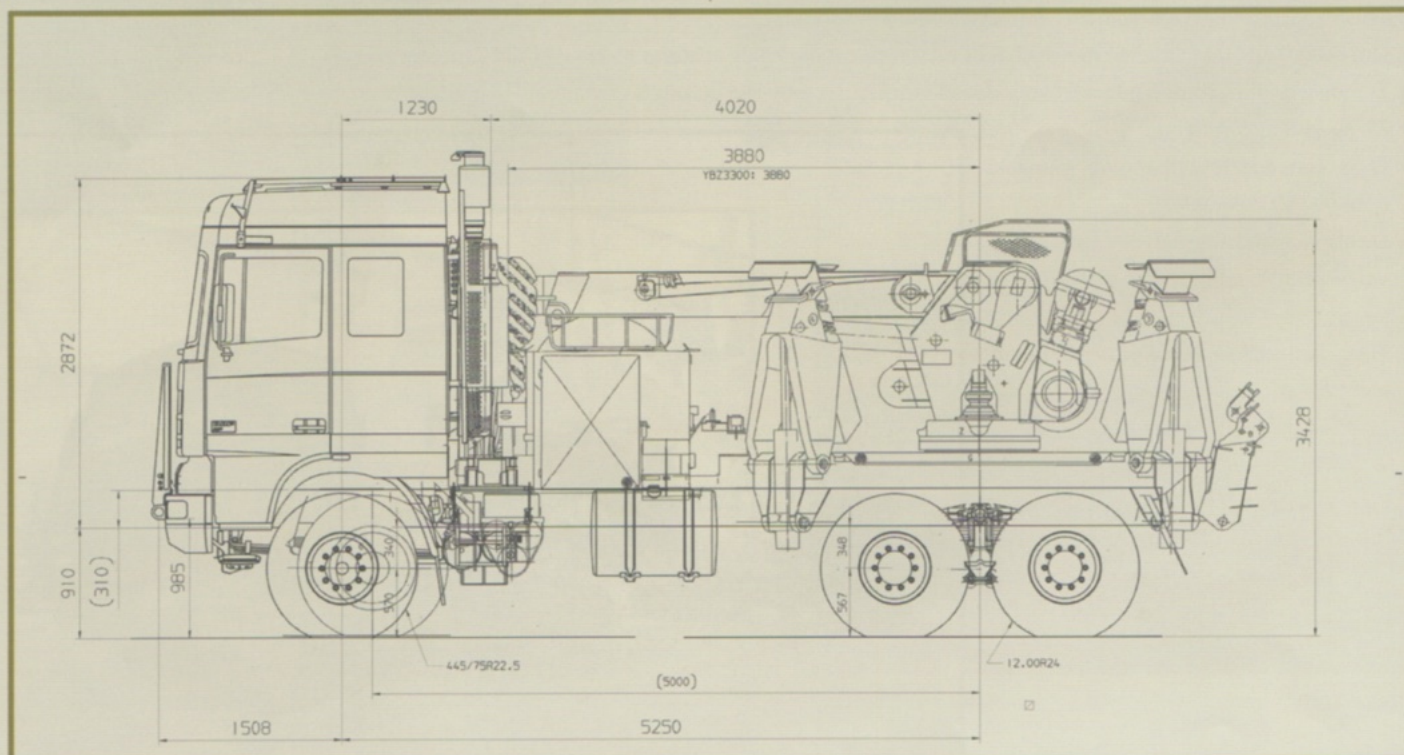

In 2004 leverde DAF aan de Koninklijke Landmacht 102 zware trekker-oplegger combinaties (tropco's) met laadvermogens tot 65 ton voor het vervoer van onder andere Leopard tanks. Daarnaast werden tien losse 6x6 trekkers geleverd, waarvan er nu vijf door DAF zijn omgebouwd tot zware, gepantserde takelwagen, bestemd voor inzet in Uruzgan. Het hefvermogen is vergroot van 6 naar 11½ ton, waardoor ook Patria's, trekker-oplegger combinaties en wissellaadsystemen kunnen worden afgevoerd. Aan de cabine is een beschermingspakket tegen bormbommen aangebracht, dat in zeer korte termijn door leverancier Plasan Sasa in Israël werd ontwikkeld.

Vier van de vijf voertuigen zijn inmiddels overgebracht naar Afghanistan, het vijfde blijft in Nederland en wordt gebruikt als instructievoertuig. De nieuwe voertuigen zijn een aanvulling op de YBZ 3300 takelbergers. De typeaanduiding is nog niet duidelijk. In DAFtruckwerk wordt hij aangeduid als de YBB95. Het zou echter ook YBZ 95.480 kunnen worden.

Met dank aan Charles van Wijnen, Rob Briggen en Bas Slaats, die de informatie, de foto's en de tekeningen leverden.

Bronnen: DAFtruckwerk, februari 2010, Defensiekrant 14 & 15 april 2010

Mercedes-Benz 1017

Mercedes-Benz 1017A

In de jaren zeventig ontstond bij de Bundeswehr de behoefte aan nieuwe voertuigen in de 5-tons klasse. Omdat van alle transporten slechts 20 procent in het terrein onder tactische omstandigheden plaatsvindt, is een voertuig als de M.A.N. 5-ton, 4x4 Kat-1 (Tactische voertuigserie) niet nodig en veel te duur. Het benodigde aantal was vast gesteld op 22.000 stuks, prototypes werden geleverd door Daimler-Benz (L1017, serie), Magirus-Deutz (168M111F1) en tenslotte M.A.N. (13.192FA).

Na uitgebreide tests werd gekozen voor de Daimler-Benz L1017 en L1017A, waarbij de toevoeging "A" 4x4 aandrijving aangeeft. De eerste trucks werden in 1977 onder de naam Mercedes-Benz aan de Bundeswehr uitgeleverd. Deze serie van 170 stuks had een houten laadbak en werd voornamelijk door "Fernmeldetruppen" (verbindingstroepen) gebruikt in combinatie met de "Fernmeldekabine-II". Vanaf 1979 werd de houten laadbak door de metalen eenheidsbak vervangen. In totaal werden er door Daimler-Benz tot 1989 ongeveer 17.000 stuks geproduceerd.

Naast de standaard vrachtauto zijn er nog twee uitvoeringen met een geheel andere laadbak gebruikt. Tussen 1987 en 1989 zijn 100 L1017A chassis voorzien van een driezijdige kieper,

welke zowel bij de onderhoudstroepen voor startbaanonderhoud, als onderhoudstroepen voor kazerne- en oefenterreinen zijn gebruikt. Deze kieperopbouw werd geleverd door "Meiller". Van het type L1017 is een aantal voorzien van een voorbouwplaat, om in de winter met een "Schmidt" sneeuwschuiver te kunnen worden uitgevoerd.

Begin jaren tachtig kreeg een aantal L1017A chassis een brandweeropbouw, die afkomstig was van de oude Mercedes-Benz LG315's uit de jaren zestig. Ze werden natuurlijk wel eerst gerenoveerd. Deze TLF2400 is er in diverse kleuren: egaal groen, drie kleuren camo en rood met witte bumpers en spatborden.

De stalen laadbak heeft twee kleppen aan iedere zijkant en een achterklep en heeft een buizenframe en een plastic huid. De bak is door middel van een driepuntsysteem op het chassis gemonteerd, zodat dit bij tordering (bij terreinrijden) niet vervormt.

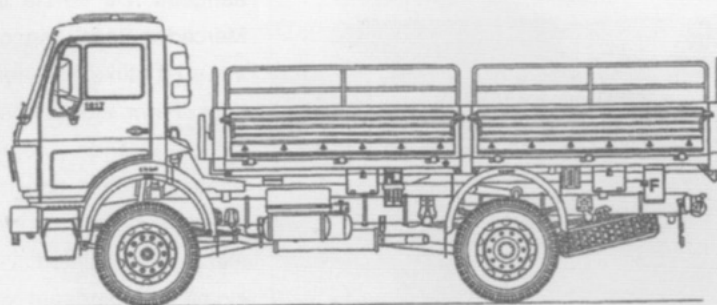
Technische gegevens L1017A:

Lengte	7,29 m
Breedte	2,50 m
Hoogte	3,10 m
Laadvermogen	4.300 kg
Totaal gewicht	11.800 kg
Waaddiepte	1,00 m
Motorvermogen	124 kW

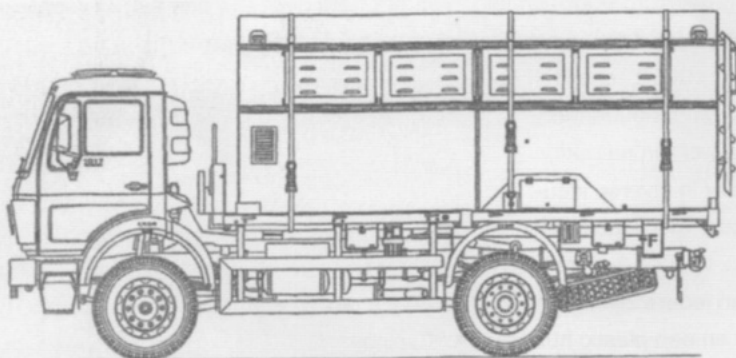
Het voertuig heeft de toenmalige standaard cabine die bij Daimler-Benz werd gebruikt op de middenklasse vrachtauto's. Aan de achterkant kreeg deze een stalen uitbouw, zodat de chauffeur en bijrijder wat meer bergruimte hebben voor hun persoonlijke uitrusting. Ook werd in het dak een rond mangat aangebracht. Enkele specifieke toepassingen waren / zijn: start en transportwagen voor de GL89 verkenners (een onbemand vliegtuigje), een paardentransportauto, en met de start en transportcontainer voor de KZO (Kleinfluggerät Ziel Ortung).

Aangezien Daimler-Benz in de zeventiger jaren ook de Unimog U1300L leverde werd besloten om ongeveer 7.000 stuks in de 5-tons klasse af te nemen bij Magirus-Deutz, omdat alles anders te lang zou gaan duren. Ook werd deze beslissing op politieke gronden genomen, men wilde andere producenten ook van defensieorders laten profiteren. Over deze voertuigserie komt later een vervolgartikel.

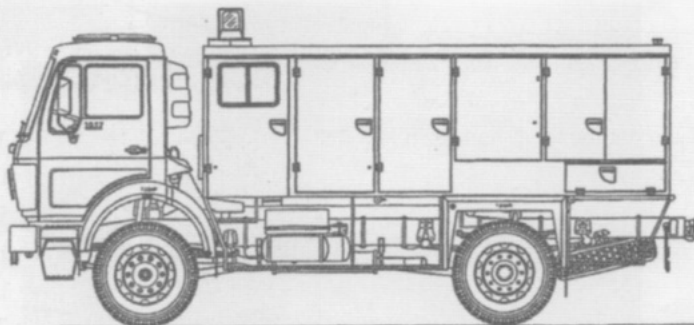
Foto's: John van Hest

Lkw Mercedes-Benz 5 t mil (4x4), Typ 1017 A Pritsche

Lkw Mercedes-Benz 5 t mil (4x4), Typ 1017 A mit Pritsche/Koffer

Feuerlöschfahrzeug Mercedes-Benz 5 t mil (4x4), Typ 1017 AF

In de afgelopen jaren ben ik verschillende keren in Oostenrijk met vakantie geweest, in de buurt van de stad Villach in Karinthië. Er is daar, naast een heleboel andere bezienswaardigheden, ook een bunkermuseum dat zeker een bezoek waard is. Het is in de richting van de grens met Slovenië. Als je er naar toe rijdt en je ziet het bord met het museum erop, rij dan toch nog even door, want op een paar kilometer van de grens staat een mooie T34-85 tank met een paar Spaanse ruiters ervoor. Dat is nog aan de Oostenrijkse kant van de grens. Heb je die bekeken, dan omkeren en naar het bunkercomplex.

Deze Oostenrijkse bunkercomplexen zijn eind jaren '50, begin jaren '60 gebouwd langs de oostgrens bij de bergpassen. Dat bij Villach was in 1961 klaar voor gebruik. In het complex lopen gangen naar schachten die uitkomen bij de onderkant van de Centurion tankkoepels. Je kunt erin, als je dat wilt.

Wat is er zoal te zien? Koepels van Russische T34's, Amerikaanse M24 Chaffee's en M47 Pattons, Britse 105 mm Centurions (ex Koninklijke Landmacht?) en Charioteer tankjagers, een Steyer vrachtwagen, een 900 liter wateraanhangwagen, een veldkeuken en een veldaggregaat.

Voorts zijn er loopgraven die naar mitrailleurbunkers rond het bunkercomplex lopen.

Vorig jaar is er een nieuwe ruimte bijgebouwd waar het zware geschut is neergezet: .50's, licht luchtdoelgeschut, een T34 tank, kanonnen en een Steyer rupsvoertuig. Uiteraard ontbreken de filmzaal, de museumwinkel en de tentoonstellingsruimte niet. Ook kan je er een lekker biertje drinken.

De beste tijd om het te bezoeken is juli en augustus.

Als je toch in die omgeving bent, dan is er in Klagenfurt, op een half uurtje rijden vanaf Villach, op een kazerne net buiten het centrum het museum van de Gebirgsjägertruppen. De kazerne is in de jaren dertig gebouwd en in 1940 in gebruik genomen. Er zijn in de oorlog ook Nederlandse SS'ers gelegerd geweest, die daar getraind werden en dan in Joegoslavië tegen de partizanen werden ingezet.

Nu wordt de kazerne gebruikt door het Jägerbatalion 25. De collectie bevat wapens, uniformen, vlaggen en gebruiksvoorwerpen. Buiten staat een Pak 75.

Het adres: Gebirgsjägermuseum, Khevenhüller Kaserne, Feldkirchstrasse 280, A9020 Klagenfurt. Wel even van tevoren bellen of de beheerder van het museum aanwezig is (0043 50201 7033605).

een Charioteer toren

Twenot Vaderdag Actie, 20 Juni 2010.

Op elke bestelling geplaatst op deze dag geldt de volgende korting:

Tot € 75,00 – 10%

Van € 75,01 tot € 150,00 – 15%

Vanaf € 150,01 – 20%

Niet alleen voor vaders, maar wel alleen voor geregistreerde TWENOT leden!

Kies als betaalwijze: Request a Quote; niet in combinatie met andere acties.

ABER-SKP-
DRAGON-IBG-
JOEFIX-MDC-
MONROE
PERDU-
ZVEZDA-
BLACK LION
DECALS-MIG-
VOYAGER-
MILITARY IN
DETAIL-
ALEXANDER
MINIATURES-
BASTION 35-
HORNET &
WOLF-
ANDREA-
YOUNG
MINIATURES-
VERLINDEN-
MK35-
TAMIYA-
MAGIC
SCULP-
EDUARD-
EVOLUTION
MINIATURES-
ITALERIE-
ACADEMY-
AFV-

STALINGRAD-
BRONCO-ICM-
TANK-
MASTERCLUB-
FIGURE INT-
MANTIS
MINIATURES-
BISON DEACLS-
LION ROAR-
LEAD SLED-
TIGER
MODELS-
HOBBY BOSS-
MILITARY IN
REVIEW-RPM-
GREAT WALL
HOBBY-
MINIART-
PEAGASSO-
REAL MODEL-
THE BODI-
FRIULMODEL-
SOVEREIGN-
VALLEJO-
MISSION
MODELS-

TRUMPETER-JORDI RUBIO-ATAK ZIMMERIT-ARCHER-
CALIBRE 35-MASTERBOX-HUSSAR-PSP-EUREKA-
ECHELON FINE DETAILS-HAULER-COMPENDIUM-
MASTER CASTERS-ALANGER-TRISTAR-REVELL-
CORPUS-ALAN-CUTTING EDGE-ACE-QUICKBOOST-
RODEN-SWANN-MORTON

EAGLE CALL-DOG TAG-MASTER PRODUCTS-EAFLE STRIKE-
TALLY HO-CANFORA-FONDERIE MODELS-LEGEND-
MAQUETTE-AIRES-WINGS & WHEELS-MR.SURFACER-
ORANGE HOBBY-PR ART MODELS-SOUTH FRONT-DELUXE
MATERIALS-SMA-ORION-MARS-e.a.

WWW.MILITARYMODELSANDACCESSORIES.NL

VRAAG & AANBOD

Ton Burger, Soest, [redacted] heeft te koop:

- Preiser 1:24 Duitse wapens WO2, 90% compleet, € 2,50.
- Schaaltekeningen 1:35 Bergepanzer 3, tegen portokosten.
- Partij allerlei kleine sokkels (hout en marmer, leuk voor figuren of 1:87 modellen.), tegen portokosten.
- Heller 1:35 Red Devils, twee doosjes, aangebroken, € 2,50.
- Tamiya 1:35 British infantry on patrol, 90% compleet, € 2,50.
- Tamiya 1:35 Russian tank crew at rest, 1 figuur gebruikt, € 2,50.
- Tamiya 1:35 Land Rover ambulance, nieuw, € 12,50.
- Wolf 1:35 British Airborne Trolley (opvouwbare kruiwagen) € 5,-
- Esci 1:35 German camp rest area (7 fig.) nieuw, € 5,-
- Resicast 1:35 Britse Airborne Jeep met 10CWT trailer conversie, nieuw, € 25,-
- Resicast 1:35 Airborne Radio Jeep conversie, met radio-operator, nieuw € 25,-
- Resicast 1:35 Brits Airborne soldier with sten + 3inch mortar with crew, nieuw, € 10,-
- Doosje met een stuk of 60 1:35 figuren en restanten, tegen portokosten.
- Vacuform 1:35 Schmidt Modellbau:
 - Bedford QL closed cab conversie
 - Henschell Truck Typ33D1
 - Einheits diesel Truck
 - Generatorwagen (aanhanger)
 - Faun L900 6x4 Truck
- Bij elkaar voor € 10,-.

Alles uit de hele advertentie in één keer kan ook voor acht (!!) tientjes.

Ik verzamel tegenwoordig WO2 militaria, dus als iemand ergens vanaf wil dan hoor ik het graag. (Deels) ruilen kan ook.

Harry Isings, [redacted] heeft te koop:

Revell		SdKfz 251/1 Ausf A	€ 15,-
SWS en Flak 43	€ 10,-	AFV	
Dragon		Pak 43/41	12,-
SdKfz 251/17C	15,-	SdKfz 251/20 Ausf D	15,-
SdKfz 251/16C	15,-	SdKfz 251/21 Ausf D	15,-
SdKfz 251/1D	15,-	MB	
SdKfz 250/10	16,-	Munitionsschlepper 1 Ausf. A	10,-
Panzerschrek infanteriekarren	7,50	Panzerbefehlswagen 1	10,-
Kettenkrad mit Puppchen	10,-	PzKpfw 1A met Breda	10,-
Kettenkrad mit Feldkuhle	10,-	CMK	
Tamiya		Volkswagen 230 gas	10,-
88 mm Flak 36	15,-	Italeri	
SdKfz 223	10,-	German horse drawn convoy	10,-
Krupp Protze + 3,7 cm	15,-	Trumpeter	
Kübelwagen	10,-	Renault 39H tank	15,-
Schwimmwagen	10,-		

O.G. Berkhoudt, [redacted] biedt aan: DE TANK, vanaf februari 2004 nr. 166 t/m februari 2010 nr. 202 voor 5 euro

To Russia, with love!

In nummer 104 (januari 2010) van *Classic Military Vehicle* staat een heel aardig artikel van Anthony Tucker-Jones over de Valentine tanks die tijdens WO2 vanuit Engeland en Canada aan Rusland zijn geleverd. Naar het schijnt werd van alle door de westerse geallieerden aan Rusland geleverd tanks de Valentine door de Russische soldaten het meest gewaardeerd.

Het Russische leger ontving tijdens WO2 grote aantallen Britse en Amerikaanse tanks en volgens de Duitse generaal F.W. von Mellenthin was het hieraan te danken dat het Russische zomeroffensief van 1944 een succes werd, wat de Russen vervolgens in staat stelde om in 1945 hun definitieve opmars naar het hart van Nazi-Duitsland uit te voeren. Mellenthin stelde: "Voor de Russen waren vooral de leveranties van vliegtuigen en motorvoertuigen van het grootste belang, want daardoor waren ze in staat hun operaties in hoog tempo uit te voeren. De ongelooflijke opmars van de Dnjepr tot aan de Vistula in juni en juli 1944 en vervolgens de snelle doorbraak naar Hongarije en Polen zijn mogelijk gemaakt door de Anglo-Amerikaanse hulp. President Roosevelt heeft er dus mede voor gezorgd dat Stalin zich van centraal Europa meester kon maken".

Drie maanden na de aanval van Hitler op de Sovjet-Unie begon Engeland met de leverantie van tanks aan het Russische leger. Al in september 1941 werd in Engeland een "tanks voor Rusland" week gehouden, waarbij de hele Britse tankproductie van die week aan Rusland werd geschonken. De eerste tank die op 22 september 1941 officieel aan de Russische ambassadeur in Engeland werd aangeboden was een Valentine, die de toepasselijke naam "STALIN" had gekregen. Eind 1941 waren er al 481 tanks overgedragen.

← *Ambassadeur M. Maisky neemt de eerste voor Rusland gebouwde Valentine in ontvangst.*

Het bedrijf Canadian Pacific in Montreal bouwde ook Valentine tanks en verscheepte er 1.390 naar Rusland. Alles bij elkaar werden er in 1941 en 1942 vanuit Engeland en de andere landen van het Britse Gemenebest bijna 3.300 tanks, 24.400 vrachtwagens en 2.600 vliegtuigen aan het Russische leger geleverd. In 1943 kwamen de leveranties vanuit Amerika ook op gang en tot het eind van de oorlog werden van hieruit ca. 7.000 tanks, 436.500 wielvoertuigen en 14.800 vliegtuigen geleverd. De Amerikaanse oorlogscorrespondent Walter Kerr schreef: "Iedere drie weken arriveren Amerikaanse en Britse konvooien in de havens van Moermansk en Archangel. Ze hebben zich hier naartoe gevochten over een zee die volledig wordt gecontroleerd door Duitse torpedobommenwerpers. Soms leden ze enorme verliezen, andere keren viel het mee". Vanwege de verliezen via deze zeeroute werden twee routes over land ingesteld, een via Perzië en een via Alaska.

→ *November 1941, de eerste honderd Canadese Valentines staan op de trein en gaan op weg naar Rusland.*

Ondanks hun tekortkomingen hadden de Britse tanks één belangrijk voordeel, zoals een Russische bataljonscommandant ooit verklaarde. "Als de toren van een Britse tank door een antitank granaat wordt doorboord dan is er een kans dat de commandant en de schutter dit ongedeerd overleven, want er ontstaat vrijwel geen splinterwerking. Bij een T-34 spatten de splinters in het rond, waardoor bijna altijd iedereen wordt gedood".

Dit kwam doordat het pantserstaal van de Britse Valentine en Matilda tanks een veel hoger nikkelgehalte had dan het Russische pantserstaal. Echter, over het algemeen waren de Russische tankbemanningen maar matig te spreken over de Matilda en Churchill tanks. Ze waren licht bewapend en erg langzaam in vergelijking met hun eigen tanks. Ook de Amerikaanse M3 Lee en M4 Sherman tanks hadden een slechte reputatie. De enige buitenlandse tank die werd gewaardeerd was de Britse Valentine. Een zekere Nikolai Zhelenov verklaarde na zijn opleiding aan de 1° Saratov Tank

Academie: "Het was een succesvolle tank, met een laag silhouet, een krachtig kanon en een stille motor". Zijn mening over het kanon is een beetje vreemd, want de Valentine was eerst bewapend met een twee ponder, daarna een zes ponder en tenslotte met een 75 mm kanon. Het Russische leger was ook niet erg tevreden over de gegoten rupsbandschakels, die niet geschikt waren voor de omstandigheden in de strenge Russische winters.

Het lage silhouet en de stille motor waren wel pluspunten. Zhelenov vertelde over een gebeurtenis die zich voordeed op 23 of 24 maart 1944 in de buurt van Kame-nets-Podolsk. De brigadecommandant gaf twee Valentine tanks opdracht om enkele Tiger tanks van opzij aan te vallen en uit te schakelen. Door hun lage silhouet konden de Valentines optimaal gebruik maken van struikgewas en op die manier de Tigers tot op ongeveer 350

meter ongezien naderen, waarna ze drie Tigers wisten uit te schakelen.

In 1944 werd de Valentine nog steeds aan het front gebruikt en speelde zelfs een rol in Operatie Bagration, die in juni van dat jaar werd uitgevoerd. In die tijd was echter de Sherman M4A2 de belangrijkste westerse tank in het Russische leger geworden. De Russische 'tankers' waren er echter lang niet altijd over te spreken. Met hun dieselmotoren en smalle rups-

banden waren kwetsbaar in de barre winterse omstandigheden en het feit dat ze bij een treffer vrij makkelijk in brand vlogen maakte ze nog minder populair. Voor wat betreft de Valentine bleef het echter altijd

"to Russia, with love!".

Canadese Leopard tanks in Afghanistan

Canada en Denemarken zijn de enige twee landen die in Afghanistan tanks inzetten. Het Canadese contingent gebruikt vanaf eind 2006 in de provincie Kandahar gevechtstanks voor de ondersteuning van die infanterie, die te maken kreeg met Taliban strijders steeds sterker werden en ook steeds agressiever gingen optreden.

Nog maar kort daarvoor waren de Canadese Leopard tanks voorbestemd voor een vervroegde pensionering (sommige, als poortwachter) dan wel "euthanasie" (de meeste, als doel op de schietbaan). De Leopard C2 zou worden vervangen door het 8x8 Mobile Gun System, waardoor de Canadese cavalerie in het vervolg uitsluitend met pantserwielvoertuigen zou opereren.

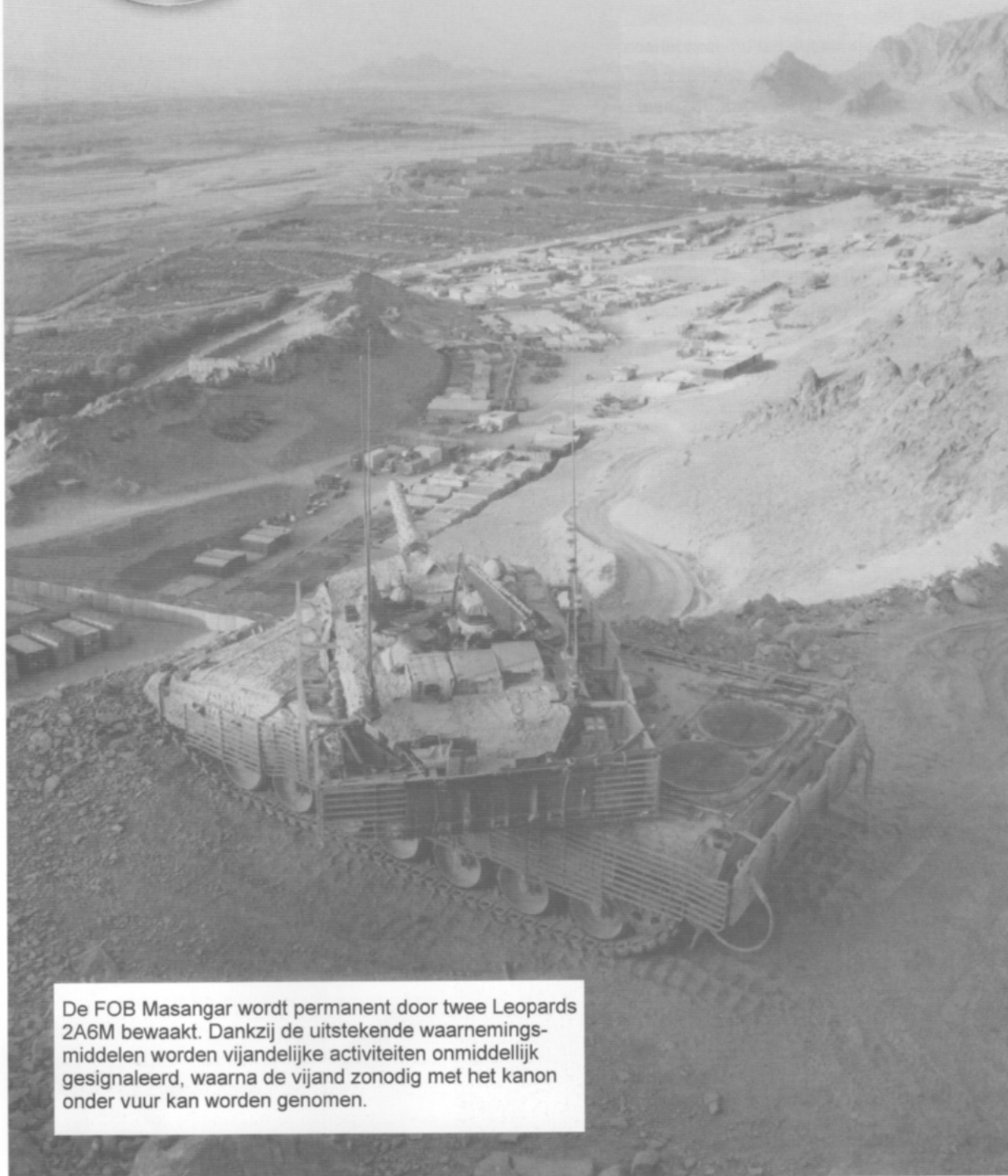
Maar de zaken liepen toch anders. Op de eerste plaats doordat de aanschaf van het Mobile Gun System niet doorging en vervolgens doordat de Canadese commandanten in Afghanistan een dringend verzoek deden om ter ondersteuning van de gevechtsoperaties tanks te sturen.

De legerleiding keurde dit verzoek goed en gaf het B-eskadron van Lord Strathcona's Horse (Royal Canadians) op 9 september 2006 opdracht zich met haar tanks gereed te maken voor uitzending naar Afghanistan. Terwijl de tankbemanningen in allerijl aan een intensief trainingsprogramma werden onderworpen, werd er in de onderhoudswerkplaatsen bijna 24 uur per dag gewerkt om de 15 tanks door middel van het Modular Expandable Armour System (MEXAS), mijnenploegen en dozerbladen gevechtsgereed te maken. De foto toont een van deze tanks.

Lord Strathcona's Horses

De FOB Masangar wordt permanent door twee Leopards 2A6M bewaakt. Dankzij de uitstekende waarnemingsmiddelen worden vijandelijke activiteiten onmiddellijk gesignaleerd, waarna de vijand zonodig met het kanon onder vuur kan worden genomen.

Op 29 september 2006 werd de eerste Leopard C2 met een Antonov 124 naar Afghanistan overgevlogen. De rest volgde in de weken daarna en op 22 november 2006 was het B-eskadron klaar voor actie. De vuurkracht van een zwaar kaliber (105 mm) kanon, mobiel en onder pantser, bleek in veel gevallen van doorslaggevende betekenis te zijn. De irrigatiekanalen en de muurtjes van gedroogde klei vormden voor de lichte LAV III voertuigen onneembare hindernissen, maar de Leopard C2 tanks denderden er zonder enig probleem overheen of braken er doorheen met behulp van hun dozerblad of een 105 mm granaat.

De Leopard tanks waren wel vanaf het begin van hun inzet in Afghanistan een geliefd doelwit voor de Taliban, die alles in het werk stelde om ze te vernietigen, maar tevergeefs. Toch bleken de tanks wel een aantal zwakke plekken te hebben. In de eerste plaats schoot het comfort voor de bemanningsleden zwaar tekort, vooral door het ontbreken van airconditioning. In de zomer wordt het in Kandahar makkelijk 50 graden, en dat betekent 65 graden in een Leopard. Het wordt dan heel moeilijk om voortdurend alert te zijn en gevechtsacties uit te voeren. Aanpassen van de tanks was te complex en te duur. Het tweede probleem was de bescherming tegen met name berm bommen, waardoor twee tanks beschadigd raakten.

Leopard C2 tanks tijdens de voorbereiding van een actie

Het Canadese leger heeft in Afghanistan ook vier Leopard II "Buffel" bergingstanks, die zij overigens "Kodiak" hebben genoemd.

De onderkant van de romp is maar licht gepantserd en daardoor erg kwetsbaar voor deze wapens. Verder zijn tanks van deze generatie niet meer geschikt voor de hedendaagse gedigitaliseerde slagveldinformatie en, ook niet onbelangrijk, ze zijn vrijwel aan het eind van hun technische levensduur waardoor het steeds lastiger en duurder wordt om ze operationeel te houden.

Leopard C2 met mijnenploeg

Al deze factoren waren voor de legerleiding in Ottawa aanleiding om begin 2007 bij Krauss Maffei met de grootste spoed 20 Leopards 2A6M (M = *Mine Protected*, de meest moderne versie van de Leopard) te kopen en deze te laten voorzien van airconditioning.

Het "eskadron van dienst" van Lord Strathcona's Horse (Royal Canadians) beschikt voor de uitvoering van haar taken

over een verkenningseenheid met LAV III voertuigen en vier pelotons met elk vier tanks. Eén tank van elk peloton is uitgerust met een anti-mijnen roller van Israëlische makelij, die in de strijd tegen de IED's heel nuttig blijkt te zijn (foto links). Dozerbladen worden ook veelvuldig gebruikt, met name voor het doorbreken van scheidingsmuurtjes en het afvlakken van hopen grond om te zien of deze soms tunnelingen verbergen. De Taliban weet inmiddels dat

de Leopard tanks serieuze tegenstanders zijn en probeert, vaker dan voorheen, directe confrontaties te vermijden. Behalve voor de ondersteuning van de eigen troepen worden de tanks ook vaak "uitgeleend" aan de Amerikanen en de Britten.

De ervaringen met de inzet van de tanks zijn ronduit positief. Dankzij deze ervaringen is de tank binnen het Canadese leger behouden gebleven. Na de eerste 20 Leopards 2A6M zijn nog eens 20 Leopard 2A6NL en 80 Leopard 2A4 tanks overgenomen uit de voorraad van het Nederlandse leger en daardoor beschikt Canada over voldoende tanks voor twee operationele eskadrons met elk 20 tanks. De rest dienst voor opleiding en als reserve.

Naast de C2 en 2A6M gevechtstanks hebben de Canadezen ook twee Leopard bergingstanks en vier Leopard genietanks in Afghanistan.

Bronnen:

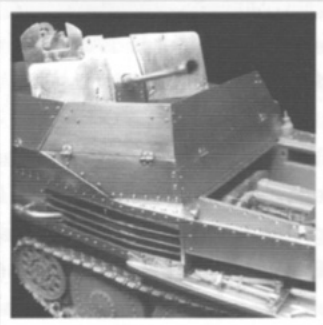
- Lord Strathcona's Horses, Assault nr 48
- Combat Ready Cat, Model Military International, oktober 2007
- Battle Group Backbone, Model Military International, april 2008
- Canadian Military Vehicles in Afghanistan, Military Machines International, augustus 2007

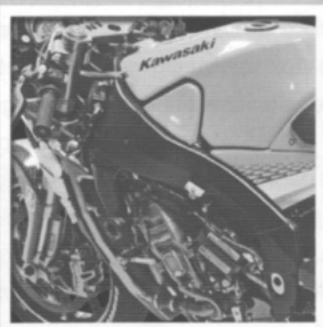
Scale World

10 years

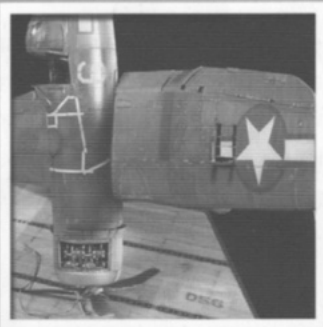
Tien jaar KMK Scale World!
Dat vieren we met tien speciale gasten!

- Andre Kliebisch
- Erik Kos
- Sven Frisch
- Gino Poppe
- Volker Bembennek
- Michael Rinaldi
- Jimmy Verbeeck
- Specer Pollard
- Mario Eens
- Robert Döpp

Naast hun demonstraties, die uiteraard gratis te volgen zijn, kan je ook inschrijven voor het gratis speedpainten, en je meten met bovenstaande meesters!!!

Uiteraard wel je schildermateriaal meenemen ;-)
Een koepeltje om te schilderen wordt voorzien.

- Internationale Modelbouwbeurs
- Algemene open wedstrijd, met zoals gewoonlijk Veel AFV's en AFV diorama's.
- Lekker eten en drinken
- Een échte MLRS en YPR
- Een echte Firefly en M-114 mogelijk

12 September 2010
Schrijft het zeker in uw agenda

Technisch Instituut St-Paulus
Kruisven 25
2400 Mol
België

Volledig demo-programma
en alle andere info:

WWW.KMK-SCALEWORLD.BE